

**ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΦΟΡΕΩΝ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
«ΑΡΓΩ»
ΗΠΕΙΡΟΥ 41, ΑΘΗΝΑ Τ.Κ. 10439
e-mail:info@argo.org.gr**

Αθήνα, 9 Απριλίου 2021

Προς
Την Υφυπουργό Υγείας
κα Ζ. Ράπτη

Θέμα: Η με αριθμ. Γ3α,β/Γ.Π.οικ.10858/23.2.2021 Υπουργική Απόφαση

Αξιότιμη κα Υφυπουργέ,

Παρά την πολύ καλή συνεργασία μας έως τώρα και την αναγνωρισμένη υποστήριξη σας και αντίστοιχα θέληση συνεργασίας μας, με μεγάλη έκπληξη λάβαμε γνώση της με αριθμ. Γ3α,β/Γ.Π.οικ.10858/23.2.2021 Απόφασής σας, με την οποία για άλλη μία φορά τροποποιήθηκε η με αριθμ. Α4β/Γ.Π./οικ.63439/2017 Απόφαση για το «Πλαίσιο εκπόνησης πολιτικών ψυχικής υγείας ... του άρθρου 11 του ν. 2716/ 1999», χωρίς προηγουμένως να τεθεί σε δημόσια διαβούλευση.

Η Ομοσπονδία «ΑΡΓΩ» επανειλημμένα από το 2017 θέτει υπόψη του Υπουργείου τα σοβαρά ζητήματα που η κρίσιμη αυτή Υπουργική Απόφαση δημιουργεί. Η πρόσφατη τροποποίησή της όχι μόνο δεν θεραπεύει τα ζητήματα που έχουν προκύψει κατά την εφαρμογή της, αλλά τα διευρύνει ακόμα περισσότερο.

Ανά άρθρο σας αναφέρουμε συνοπτικά τις επισημάνσεις μας:

Άρθρο 1:

Εξαλείφεται η αναγκαία συμμετοχή των Τομεακών Επιτροπών Ψυχικής Υγείας στο σχεδιασμό της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας για την εκπόνηση των σχετικών πολιτικών. Ήδη από το άρθρο 1 σημειώνουμε παρεκκλίσεις από τις θεμελιώδεις γενικές αρχές του Ν.2716/1999, όπως αυτή της τομεοποίησης. Καταργούνται θεσμοθετημένες αρμοδιότητες των Τομεακών Επιτροπών, οι οποίες οφείλουν να εισηγούνται στο Υπουργείο σχετικά με το επιχειρησιακό σχέδιο δράσης για την παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας της περιοχής τους, βάσει της αρχής της τομεοποίησης. Βέβαια απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή του παραπάνω είναι η ουσιαστική λειτουργία και υποστήριξη των Τομεακών Επιτροπών.

Άρθρο 2:

Στην παρ. 3: Η Υ.Α. διατηρεί για την υποβολή συμμετοχών την ελάχιστη προθεσμία των 15 εργάσιμων ημερών, ενώ η ίδια Απόφαση στο άρθρο 3 παρ. 2, εμμέσως πλην σαφώς, αναγνωρίζει το εξαιρετικά δύσκολο της ανταπόκρισης στη προθεσμία αυτή, δίνοντας τη δυνατότητα υποβολής Υπεύθυνης Δήλωσης αντί της υποβολής πιστοποιητικού. Είναι αναγκαίο για το εύρυθμο της διαδικασίας η προθεσμία να ανέλθει σε 30 ημερολογιακές ημέρες.

Άρθρο 3:

Στην παρ 3.α.: Η Υ.Α. εξακολουθεί να μη θεραπεύει το μείζον θέμα που έχει δημιουργήσει εξαρχής, καθώς απαιτεί την υποβολή βιογραφικών σημειωμάτων της προτεινόμενης θεραπευτικής ομάδας, αγνοώντας την υποχρέωση των Φορέων περί τήρησης διαδικασιών δημοσιότητας κατά την πρόσληψη προσωπικού. Σας είναι γνωστό ότι, ήδη κατά το στάδιο αξιολόγησης υποβληθεισών προτάσεων στα Π.Ε.Π., η παραπάνω διαδικασία δεν έγινε αποδεκτή από τις υπηρεσίες τους, οι οποίες απαίτησαν τη σύννομη διαδικασία δημοσιότητας, με αποτέλεσμα τη μεγάλη καθυστέρηση στην απορρόφηση των σχετικών κονδυλίων και ουσιαστικά την ακύρωση της σχετικής πρόβλεψης της Υ.Α. στην πράξη, όπως φοβόμαστε ότι θα συμβεί και πάλι.

Στην παρ 3.β.: Η Υ.Α. εξακολουθεί να αγνοεί ότι δεν υφίσταται πλέον ο όρος «άδεια ασκήσεως επαγγέλματος», η οποία έχει αντικατασταθεί με την αναγγελία έναρξης ασκήσεως επαγγέλματος και τη σχετική βεβαίωση, την οποία μάλιστα θα έπρεπε να τη ζητά, όπου ο νόμος ρητά την απαιτεί.

Τροποποιεί εκ νέου την περίπτωση των προσόντων του Επιστημονικά Υπευθύνου και γενικεύει ανεπίτρεπτα, καθώς ο Ε.Υ. μπορεί πλέον να είναι οποιασδήποτε και μάλιστα μη συναφούς ιατρικής ειδικότητας. Ενώ έτσι πλέον γίνεται δεκτός ως Ε.Υ. ιατρός οποιασδήποτε ειδικότητας, η Υ.Α. απαριθμεί περιοριστικά τις υπόλοιπες ειδικότητες, αποκλείοντας αβάσιμα συναφείς, όπως π.χ. αυτή των ειδικών παιδαγωγών.

Επίσης εξακολουθεί αναιτιολόγητα να διατηρεί τον αντιεπιστημονικό ορισμό ψυχολόγου ή ψυχιάτρου αποκλειστικά ως Ε.Υ. των Κινητών Μονάδων και των Κέντρων Ημέρας, παρά τις επανειλημμένες και ειδικώς επιστημονικά τεκμηριωμένες ενστάσεις μας επί του θέματος. Διαμαρτυρόμαστε για άλλη μία φορά και επαναλαμβάνουμε ότι δεν έχει καμία επιστημονική τεκμηρίωση ο αποκλεισμός άλλων συναφών ειδικοτήτων όπως π.χ. αυτών του Επισκέπτη Υγείας ή του Κοινωνιολόγου ή του Κοινωνικού Λειτουργού ή του Νευρολόγου (για τα Κέντρα Ημέρας για την Άνοια).

Επίσης κακώς απαλείφθηκε η ρητή αναφορά ότι η πενταετής –εναλλακτική- κλινική εμπειρία πρέπει να προέρχεται από κοινοτικές – εξωϊδρυματικές και Μονάδες, καθώς αυτή αποτελεί εχέγγυο της ειδικής απαιτούμενης εμπειρίας στις κοινοτικές Μονάδες Ψυχικής Υγείας.

Στην παρ. 3.η.: στην παράγραφο αυτή, που αφορά μόνο στη περιγραφή του περιεχομένου του υποφακέλου της πρότασης για τη λειτουργία Μονάδας Ψυχικής Υγείας, η Υ.Α. εισάγει ρύθμιση, εντελώς αόριστη, που αφορά εμμέσως στη δημιουργία ιδιότυπης κατηγορίας Φορέων Ψυχικής Υγείας, με την απλή υποβολή μίας Υπεύθυνης Δήλωσης.

Η διάταξη που προβλέπει ότι σε περίπτωση συνεργασίας του Φορέα ή της σύμπραξης, με Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α, σε κάθε περίπτωση περιλαμβάνει τη δωρεάν παραχώρηση ακινήτου ή και τη διάθεση τουλάχιστον του 50% του απαιτούμενου προσωπικού για τη λειτουργία της Μονάδας Ψυχικής Υγείας, εγείρει σημαντικά ζητήματα προσβολής των αρχών της ισότητας, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της διαφάνειας. Προκαλεί μεγάλη εντύπωση ότι από πλευράς διαδικασίας, είτε για τη δωρεάν παραχώρηση χρήσης ακινήτου για μια δεκαετία, είτε

για την ανάληψη του 50% του μισθολογικού κόστους, η διάταξη απαιτεί από το αναφερόμενο ως «συνεργαζόμενο» Ν.Π.Δ.Δ. ή ΟΤΑ απλώς την υποβολή μίας Υπεύθυνης Δήλωσης. Γνωρίζετε ότι η δωρεάν παραχώρηση χρήσης ακινήτου ιδιοκτησίας Ν.Π.Δ.Δ. ή ΟΤΑ, ακόμα και εκεί όπου το επιτρέπει ο νόμος, δεν συντελείται με Υπεύθυνη Δήλωση. Το δε συμφωνητικό συνεργασίας, και άρα σύμπραξης, μεταξύ των συνεργαζομένων Φορέων ορίζεται ότι θα υποβάλλεται εκ των υστέρων, γεγονός που σημαίνει ότι θα εκδοθεί Απόφαση περί ανάθεσης Μονάδας Ψυχικής Υγείας, χωρίς να έχει προηγουμένως περιγραφεί ρητά το περιεχόμενο της συνεργασίας, οι ευθύνες και οι ρόλοι των συμμετεχόντων. Είναι δε προς έρευνα ποιό θεσμικό πλαίσιο θα εφαρμόσει ο Φορέας ή η σύμπραξη (ν.π.ι.δ. και οι δύο) με την -αδιευκρίνιστης νομικής μορφής- συνεργασία με Ν.Π.Δ.Δ. ή ΟΤΑ, όταν θα του ανατεθεί Μονάδα Ψυχικής Υγείας, πέραν του ότι είναι προς έρευνα η διαδικασία της σύμπραξης με ΝΠΔΔ και ΟΤΑ ποια επίδραση θα έχει στο υπάρχον θεσμικό πλαίσιο της εν συνόλω λειτουργίας των Φορέων Ψυχικής Υγείας του άρθρου 11 του Ν.2716/1999. Αναφέρουμε ενδεικτικά (ΔΙΑΥΓΕΙΑ, πραγματοποίηση προσλήψεων εκτός ΑΣΕΠ, μη ένταξη στους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης κ.α.)

Εξίσου απαράδεκτο είναι, ότι στην περίπτωση αυτή, δεν προσδιορίζεται η βαρύτητα εμπλοκής του κάθε συνεργαζόμενου Φορέα, καθώς τα κριτήρια αξιολόγησης που αφορούν στην τεχνογνωσία και εμπειρία του Φορέα λαμβάνονται σωρευτικά υπόψη για όλα τα συμπράττοντα μέλη ή δεν αναφέρεται ρητά ότι τα Ν.Π.Δ.Δ. και οι Ο.Τ.Α. δεν αξιολογούνται σε ότι αφορά την εμπειρία τους ως μέλη της σύμπραξης.

Άρθρο 4:

Η Υ.Α. εισάγει στην αξιολόγηση των ποιοτικών κριτηρίων για την επιλογή του Φορέα ανάθεσης οικονομικά κριτήρια (παραχώρηση ακινήτου και κάλυψη κόστους προσωπικού), πλήττοντας έτσι βασικές γενικές αρχές, όπως αυτές της ισότητας και της αναλογικότητας, που πρέπει να διέπουν τη διαδικασία ανάθεσης των Μονάδων Ψυχικής Υγείας. Η νέα αυτή ρύθμιση δεν αντιμετωπίζει τους συμμετέχοντες φορείς ισότιμα, αναλογικά και χωρίς διακρίσεις αφού, όπως είναι γνωστό από τα στοιχεία που διαθέτετε, η συντριπτική πλειοψηφία των Μη Κερδοσκοπικών Φορέων Ψυχικής Υγείας δεν διαθέτει ακίνητη περιουσία.

Όσον αφορά τη μοριοδότηση, έχουμε να επισημάνουμε τα ακόλουθα:

Βαθμολογείται ανεπίτρεπτα χαμηλά, με μόλις 5 βαθμούς, η εμπειρία και η τεχνογνωσία του Φορέα και επίσης με 5 βαθμούς η εμπειρία και η τεχνογνωσία του Φορέα στη λειτουργία του συγκεκριμένου τύπου Μονάδας Ψυχικής Υγείας. Ενώ αντίθετα, η παραχώρηση ακινήτου βαθμολογείται με τον ανώτατο βαθμό 20, χωρίς να ορίζεται πως θα διαβαθμίζεται. Διαμαρτυρόμαστε για την εισαγωγή αυτού του αποκλειστικά οικονομικού κριτηρίου, αφού η «κατοχή» ακινήτου δεν συνιστά εξειδικευμένη ικανότητα και συγκρότηση του Φορέα ή των συμπράξεων για την ποιοτική παροχή υπηρεσιών, ούτε βέβαια ικανοποιεί την ανάγκη υιοθέτησης ασφαλιστικών δικλείδων στην κατεύθυνση της διασφάλισης της παροχής ποιοτικών υπηρεσιών ψυχικής υγείας, όπως επικαλείσθε στο με αρ. 15 των έχοντας υπόψη της Υπουργικής.

Απαράδεκτα εισάγεται ως κριτήριο αξιολόγησης βαθμολογούμενο μάλιστα με 10 μονάδες, η κάλυψη του 50% του κόστους του προσωπικού, που αντιστοιχεί σε ετήσια δαπάνη περίπου 200.000,00 ευρώ. Και εδώ η νέα αυτή ρύθμιση δεν αντιμετωπίζει τους συμμετέχοντες Φορείς ισότιμα, αναλογικά, αντικειμενικά και χωρίς διακρίσεις και δεν εξασφαλίζει την τήρηση της αρχής της ευθύνης του Υπουργείου για την λειτουργία των μονάδων και την συνέχιση της φροντίδας.

Ακόμα και εδώ, η διάκριση υπέρ του Φορέα/σύμπραξης που παραχωρεί ακίνητο/α και η έλλειψη αντικειμενικότητας είναι προφανής: Συμμετέχων Φορέας με ακίνητη περιουσία, π.χ. στην περίπτωση ανάθεσης οικοτροφείου, με δωρεάν παραχώρηση ακινήτου η οποία αντιστοιχεί σε ετήσια δαπάνη ύψους 50.000,00 ευρώ περίπου, μοριοδοτείται με 20 μονάδες, ενώ η κάλυψη του 50% του κόστους του προσωπικού, που αντιστοιχεί σε δαπάνη περίπου 200.000,00 ευρώ, μοριοδοτείται με 10 μονάδες.

Επιπρόσθετα, στα προσόντα του Επιστημονικού Υπευθύνου δεν προσδιορίζονται η κλιμάκωση της βαθμολογίας του βαθμού πτυχίου και η διαφοροποίηση της βαθμολογίας μεταξύ μεταπτυχιακού και διδακτορικού και αντίστοιχα δεν προσδιορίζονται τα κριτήρια για την απόδοση των μορίων για την τεχνογνωσία και την εμπειρία των Φορέων και της πολυκλαδικής θεραπευτικής μονάδας, ενώ αντίθετα προσδιορίζεται αναλυτικότερα η μοριοδότηση της εμπειρίας του επιστημονικά υπευθύνου.

Τέλος, δεν μπορούμε βέβαια να μην παρατηρήσουμε ότι καταργήθηκε από τα κριτήρια αξιολόγησης, εκτός άλλων, το κριτήριο που αφορά και την ικανοποίηση των ληπτών των υπηρεσιών.

Άρθρο 5:

Η Υ.Α. τροποποίησε πλήρως τη σύνθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης των φακέλων συμμετοχής των υποψήφιων φορέων, αφού δεν προβλέπει πλέον τη συμμετοχή μέλους από τις τοπικές τομεακές επιτροπές. Διαμορφώνεται έτσι πλαίσιο το οποίο δύναται να επηρεάζεται πλήρως από την πολιτική ηγεσία με ο,τι αυτό συνεπάγεται στην αξιολόγηση των σχετικών φακέλων. Η Ομοσπονδία είχε προτείνει η αξιολόγηση σε πρώτο στάδιο να πραγματοποιείται αποκεντρωμένα από την εκάστοτε Τομεακή Επιτροπή, με την προϋπόθεση της λειτουργίας της, και σε δεύτερο επίπεδο από την επιτροπή Αξιολόγησης.

Άρθρο 15:

Διατάξεις που αφορούν ρυθμίσεις για τους Κοι.Σ.Π.Ε., δεδομένου ότι υπάρχει ιδιαίτερο άρθρο για την λειτουργία τους και βέβαια τα Ν.Π.Δ.Δ., δεν νοείται να εισάγονται με την εδώ Υπουργική Απόφαση, η οποία αφορά στη ρύθμιση για την έγκριση σκοπιμότητας και τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Ψυχικής Υγείας αποκλειστικά του άρθρου 11 του ν. 2716/1999.

Μέσα στο πλαίσιο της καλής και στενής έως σήμερα συνεργασίας μας, ζητούμε να μας ορίσετε μια συνάντηση για την αποσαφήνιση διατάξεων της Υπουργικής Απόφασης καθώς και να μεριμνήσετε για την τροποποίηση διατάξεων που επιφέρουν ζητήματα στην ίδρυση και λειτουργία των Μονάδων Ψυχικής Υγείας.

Με εκτίμηση,

Ο Πρόεδρος

Μενέλαος Θεοδωρουλάκης

Η Γεν. Γραμματέας

Καίτη Μυλωνοπούλου